

DVORCI I NASLJEĐE

Gdje Drava sreće Dunav, stoji stari Erdut od kojeg ostade ponosna kula i legenda o djevi zazidanoj zbog noćnih vila

Autor: **Ured za Blaga i misterije**

04/11/2020, 21:12

Foto: Erdut, spomenik nulte kategorije/Blaga&misterije

Na strmoj uzvisini što se uzdiže stotinjak metara nad desnom obalom Dunava, nizvodno od ušća s Dravom, podignut je srednjovjekovni grad Erdut. Ovaj opekama zidani plemićki grad prvi se put spominje kao utvrđeno trgovište (oppidum) u 15. stoljeću ali se ne zna tko ga je i kada izgradio.

Foto: Srednjovjekovni grad Erdut danas/Blaga&misterije

Povijesni zapisi govore da je Erdut 1472. godine bio u vlasništvu titeljske prepoštije, a 1499. u vlasništvu obitelji Banffy od Donje Lendave. Od 1526. godine neprekidno je u turskim rukama. Sljedeće je godine Bartol Banffy samo nakratko Turcima preoteo grad, koji ostaje pod njihovom vlasti sve do konačnog oslobođenja Slavonije 1687. godine. Iz pisama njemačke posade koja je u gradu bila stacionirana 1697. godine saznaće se kako se već tada jedan dio zidova urušio u Dunav. U to doba Erdut je bio okružen obrambenim zidom i grabom.

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Kasnije grad odlazi pod upravu carske komore sve do 1730. godine kada kralj Karlo zalaže Erdut barunu Ivanu Zuani za 15 000 forinti. Ivanova udovica prodaje 1746. godine čitavo imanje za 30 000 forinti ugarskom palatinu Ivanu Palfyu od Erdoda, od kojeg Erdut dolazi u posjed porodice Adamović Čepinski. Nakon što Ervin pl. Cséh de Szentkatalona kupuje erdutski posjed, on u Erdutu gradi dvorac, a 1891. godine radikalno pregrađuje ruševine stare stambene kule za grobnicu svoje obitelji. U posjedu porodice Cséh Erdut ostaje sve do nacionalizacije poslije 2. svjetskog rata.

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Najbolje očuvana stražarska kula

Od nekadašnjeg iznimno dojmljivog zdanja, koji se na zelenoj uzvisini iznad Dunava isticao veličinom i crvenom bojom opeka, ostalo je očuvano razmjerno malo. Ostaci su ostavljeni uglavnom na milost zubu vremena (od 1967. do 1972. određene zaštitne radove poduzeo je na tim objektima Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture iz Osijeka). Od srednjovjekovnog grada danas se mogu vidjeti ruševine dviju kula i zida. Najbolje je očuvana okrugla trokatna kula s izbočenim gornjim dijelovima na konzolama (u stilu talijanske renesanse), ali je zato 1891. četverokutna kula značajno i nestručno restaurirana te pretvorena u grobnicu. Snižena je za jedan kat i dodano joj je neprimjereno krunište, a u glavno je pročelje ugrađen uresni portal s grbovima obitelji Adamović i Cséh.

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Erdutska kula uvrštena je u „Akcijski plana za 2019. i 2020. Strategije razvoja urbane aglomeracije Osijek do 2020.” čime je za izradu projektne dokumentacije i početak obnove iz Strukturnih fondova EU dodijeljeno 1.1. milijun kuna.

Legenda o Erdutskoj kuli

Ruine Erduta koje leže na visokom grebenu, slikovite su kao i legende vezane uz njih. Jedna od njih je i legenda o erdutskoj kuli.

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Prije mnogo godina gospodari dvorca željeli su se zaštititi od neprijatelja s Dunava. Ovo brdo bilo je idealno za osmatračnicu. Vidi se daleko na drugu obalu Dunava, ali i na sve strane uokolo. Tadašnji gospodar dao je izgraditi kulu koja će poslužiti i za obranu. Vojnici bi na puškarnicama mogli vidjeti neprijatelja i braniti selo, ako tko pokuša nepozvan ući. Da zaštite grobove svojih umrlih, gospoda su odlučila u podrumu kule napraviti grobnicu. Tako neće biti pljen pljačkaša kao do tada. Radovi su trebali početi kad se navuče dovoljno građe. S početkom gradnje počeli su i problemi. Koliko su graditelji sazidali danju, noću je netko razrušio. Tada su rekli gospodaru da to rade vile koje su mu poručile da u glavni stup ulaza mora ugraditi najljepšu mladu ženu, koja još doji dijete.

Foto: Ostaci srednjovjekovnoga grada Erduta

Pročulo se to po selu. Zavladao je strah. Svi su skrivali svoje mlađe žene. No, jednog dana mužu na radilište do kule, donijela je ručak prelijepa žena. U naručju joj bilo djetešce. Još se nije ni snašla a gospodarove sluge su je uhvatile i uzidale pored ulaza u kulu. Plakalo je dijete, zapomagala je mlada žena, no uzalud. Kad je vidjela da ne pomaže ništa, preklinjala je žena da joj ostave otvor za oči i dojke, te da joj donose dijete na dojenje dok ne umre. Na kraju joj to ispunio. Muž joj je donosio dijete, ne zna se koliko dugo. Kada se jednog dana nije pojavio s djetetom, znali su da je umrla. Muža više nitko nije bio u selu. Govorilo se da je svoju malu djevojčicu odnio daleko od svojih zlih gospodara. Neki su pričali da je poludio od tuge, neki da djevojčica prosi po svijetu.

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Foto: Erdut/Blaga&misterije

Sjećanje na ovu legendu osvježeno je u novije vrijeme, kad su lopovi pokušali opljačkati grobnicu u podrumu kule. Provalili su i opljačkali grobove, a na ulazu srušili dio stupa o kojem govori legenda. Pričalo se da je pronađen kostur visine oko 180 centimetara i pletenica kose duga 150 centimetara.

izvor: Drago Miletić, Plemički gradovi kontinentalne Hrvatske; Gjuro Szabo, Sredovječni gradovi u Hrvatskoj i Slavoniji; Tomislav Đurić i Dragutin Feletar, Stari gradovi, dvorci i crkve Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema, Agencija lokalne demokracije, Legende Erdutskoga kraja

VIŠE S WEBA

Jeste li znali: "glavni uzrok bora nije starenje"

BOLNICE SU IM PUNE I NEMAJU MJESTA NA INTENZIVNOJ: ova europska zemlja trenutno se bori s najgorom epidemijom u svijetu!

Kako dati partnerici spektakularno uzbudjenje? Snažna potencija nakon 17 minuta!

Španjolska uvela digitalni porez

Kosor: "Želim znati imena 51 kukavica koji su prioritetniji od moje majke, 88 godina"

Dacia Bigster stiže kroz par godina

Sponsored by Midas